

Handläggare
Denisa Fazlji
Telefon: 08-508 248 36

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Anhörig- och objektanställningar inom hemtjänsten

Svar på remiss från kommunstyrelsen Dnr: 152-055-2016

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Susanne Leinsköld
Stadsdelsdirektör

Lena Thorson
Avdelningschef

Sammanfattning

Äldreförvaltningen föreslår att anhörig- och objektanställningar upphör från och med 1 januari 2017 samt beviljas i undantagsfall. Anställning av anhörigvårdare föreslås inte ingå i valfrihetssystemet utan anhörigvårdaren föreslås istället vara anställd på PAN-avtal. Beslut om anhörig- och objektanställda ska fattas av enhetschefen i enlighet med 4 kapitel 2 § Socialtjänstlagen (SoL). Äldreförvaltningen föreslår även att hemtjänstersättningen som utgår till anhörigvårdare ska utredas.

Förvaltningen är positiv och ställer sig bakom äldreförvaltningens samtliga förslag och ställningstaganden.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ”Anhörig- och objektanställningar i hemtjänsten” till stadsdelsnämnderna: Farsta, Rinkeby – Kista, Skärholmen och Spånga-Tensta. Remissen är även skickad till Stadsledningskontoret (SLK). Remisstiden sträcker sig till och med den 1 september.

Ärendet

Äldreförvaltningen har utrett anhörig- och objektanställda inom hemtjänsten i Stockholms stad. Allt fler sjuka vårdas i hemmet och för att säkerställa kvaliteten i hemtjänsten är det viktigt att

biståndsbedömda insatser utförs av personal med lämplig bakgrund och erfarenhet. Kravet på personalens kompetens och yrkeskunskap har skärpts och stadens granskning visar att anhörig- och objektanställda ofta arbetar deltid, saknar adekvat utbildning och har bristande kunskaper i svenska språket.

Äldreförvaltningen föreslår att anhörig- och objektanställningar upphör från och med 1 januari 2017 samt att anställning av anhörig ska tillåtas om synnerliga skäl föreligger. ”Synnerliga skäl” vid anställning av anhöriga ska skrivas in i riktlinjerna för biståndsbedömning. Anställning av anhörig föreslås inte ingå i valfrihetssystemet. Den som anställs som anhörigvårdare bör inte vara äldre än 67 år och ska vara anställd enligt PAN-avtalet. Stockholm stad ska fungera som en administrativ resurs när PAN-avtal används. Äldreförvaltningen föreslår också att beslut om anställning av anhörig ska fattas enligt 4 kapitlet 2 § socialtjänstlagen (SoL) och av enhetschefen. Äldreförvaltningen föreslår att en särskild ersättning för hemtjänstinsatser som utförs av anhörig- och objektanställda ska utredas.

Äldreförvaltningen betonar vikten av att biståndsbedömda insatser ska utföras av personal med lämplig bakgrund och erfarenhet samt att personalen får nödvändig arbetsledning och kompetensutveckling.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för socialtjänsten.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv och ställer sig bakom äldreförvaltningens samtliga förslag och ställningstaganden. Äldreförvaltningens utredning förstärker bilden av att anhörig- och objektanställningar medför flera negativa konsekvenser för vården och omsorgen av den enskilde. Synpunkter som framkommer i äldreförvaltningens utredning överensstämmer väl med det som förvaltningen har observerat vid sina egna uppföljningar av anhörig- och objektanställningar. Det är bland annat svårare att göra individuella uppföljningar eftersom anhöriganställda och brukaren har ett slutet system och står i beroendeställning till varandra. Arbetstidslagen följs inte och den sociala dokumentationen är bristfällig.

De ändringar som äldreförvaltningen föreslår bedöms medföra bättre insyn i insatsernas utförande, effektivare myndighetsutövning och i förlängningen bättre kvalitet i omsorgen. Förvaltningen bedömer även att det är av yttersta vikt att kompetensen och

kompetensutvecklingen hos personalen säkras vilket de föreslagna utbildningsinsatserna möjliggör.

Bilagor

1. Remiss ”Anhörig- och objektanställningar inom hemtjänsten”